

به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانهی ۲

له لایهن هیستنی
تحریر بهوه دهرده چی

کوردستان

بلا و کهره وهی بیری حزبی دیمو کراتی کوردستان

مارس ۱۹۴۶ - ۴

دوشنبه ۱۳ رهنه ۱۳۲۴

سالی یکم

ژماره ۲۲ -

شاره وانی

کاربان بهوو وشاره وانی بونی بیک هیناوون ، کاره کان گه ایکیش مهم بون که له ده ووره ی ناریکیدا یاجی به چی نه ده بون یاباش بینجسال هاتوجو دوو مقابل خهرج بیک ده هات .

وادباری ده دا نه لهم اداره دا بیجگه له کاری ضروری کاغز بازی نه بوته داب کاری زل زور به هسانی جی به چی ده بی چونکو هه مو شتی له روی حق و حقیقه نه وه به کس گلله بی نه وه مو که س بوته وان فرمان به دراره سه روی شاره وانی آغای سید خضر (سید پیره) به نیم آغایه سی سانه کار به دهستی امنیتنی مه باده وله ده ووره ی چند سال کار به دهستی ویدا کاری نا هز نه قه و ماوه .

واستاش خوی و ته وای هاو کاره کانی له رووی وظیفه ناسیه وه به شه وو به روز بیجگه لهسانی خوو استراحت بی و وچان خهریکسی بیک هینانی کاروباری خه لکین و هه مو شایسته ی قدر زاین ؛ له حزبی دیو کراتی کوردستان ده خوا زین له لابر دنی نانه وای نه اداره که سه ر چاوه ی زیانی خه لکینه له وه ی زیاتر چاوه نوری به رمون و کار به دهستانی شاره وانی له پیشکوه وتی کاروباری اداری ، انتظامات ، بیک هیانی کاری خه لکی له روی راستیو حقانیت ، راگرتنی امنیت حسن اخلاق ، ربوو شوونی چاک ، مراعات انتظامات دیسه بیلین له وه ی که هه به زیاتر توجه بیکه ن و بزائن ؛ که بشر گیانداریکسی معجزه به وده توانی له هه مو کاریکیدا اعجز بوونی وله هه مو لکه کانی شاره وانی کوردستانیشمان دهوی که ره قاتر و کرداری شاره وانی ناوه نندی بیکه نه سه رمه شقی بزوتنه وه و کاروباری خوبان .

سید محمد حمیدی

بیکرن نیکراشه ریکسی دزوره فیتی قافله بون پیاوی زور گناهکار به بولیکی کهم خه لاسی ده هات نه که ره به ریکه وت به نندی گوناها کاریکیان توند کرد بابه بوته وه بو پولیان بیوه شک ده بر دوده یانه .

ویست تابگونجی بتری لی بستین .

ده گهل بونی اداره ی شاره وانی و امنیت وه هنگ که روی هه م نیزیکسی جواره هزار نه فخر خاوه ن اساحه که گشت نه نیا بورا گرتنی امنیت و پاسه وانی میللت را گیرابون ديسان نه یان ده توانی ده خودی شاره .

یدایش به دزی و مال برین بگرن چونکو خوروشیان به جاری فاسد بو و باوه ریان به ته وواتی له سه رد زین و تریاک کیشان و آره ق خوار دهنه وه کویبوه شه -

رافعت دین انسانیت له بی شه ره فانه دابه جاری باری کردی و پولپرستان به دره جیک بو که له به نابا -

دیگیش گیربون و نه نجاری وظیفه ده و عصره گلاره دانه نیا کاغذ به رینو کاغذ بازی بو چکوله ترین کاری به قازاجی جامه وه فرد به چی نه ده هات میللت به ته وای پهریشان سه رلی شیوا بو ربی رزگاری بو جیکه لک نه ده برد وهیندیک سه ری نا هومیدیان به ردابوه و تسلیحی قضاوه ده ره بون و بربیکش له به بیندا ملبونه وه چاوه نوری کلاو که به کی ده رفعت بون که لیرا ره زگارین .

شاره وانی اداریکه راگری آسوده بی خه لکی و امنیتنی نیوشاره .

مال و ناموسی خه لکی نه ده ست شاره وانی بانی شاره وانی بی همسیر دراره که به روز هم دو گه وه هری زیانی خه لکیه له ده ست دریزی ده ست در بزان و نه کاران و به شه له پاریزی دزان و نا بکاران یاریزی له کاتیکدا مال و مندالی خه لکی ده تاریکابی شه ویدا هه خه وی خوش رو ده چین پاسه وانی شاره وانی ده کوجه و کولان و قوز بناندا له دزان و نانه هلان هه ست راده گری به هومیدی پاسه وانی شاره وانی شه وی که خه لک ده نون مالی خوبان بی سه ر به ست به چی دین .

کار به ده ست و پاسه وانی شاره وانی وه کوله دونیای متمندنا دابه ده بی له پیاکانو و دین خاوتانی مه ردوم هه له بزیر درین و زور به گوره له مطابیکرن .

دوژی ۱۰-۱۲-۱۳۲۴ هه من که نو سه ری شه و وتاره م جو سه ردان چومه اداره ی شاره وانی کوردستان که اداریکسی نازه دلراوه و یستم له چلونه ی شه اداره که نیکه بانی مال و ناموسی هه مو که سه اطلاعاتی و به چنگ بینم ده رو ژوری هه مو و نانه کان گرام له م کاره مانالان و بروی سه ری پیاوی خوینخور و خوین مز و خوین ریزم وه میره هه وه که ده وه ووره نا کوم لیک له تریاک کیشان و آرمق خوران و دز و چردان کو بیونه وه چند و تناغ به انواع زینت که هه وی خوینی خه لکی بو دارو دبواری ره تنگانبو رلزایونه وه و نا هانن و ریکران به نیوی کار-

به ده ست نیسا دانیشبون و گه لک له ده لالان و خه لک کسانانی بومی که له ولان زور خهرایر بون ده ووره یان داپون له هه ر و متخیکدا کاغذ و پرونده بو شه به تون هه له درابوه پول پول بچلار ، کسه ، روحانان ، مه زانی کوردستانیان بو شه قه صاخانه راهه کیشا نوشی جریه ، لیدان سو کا به تیان ده کردن .

بوجی وای ؟

چونکو له و سه ره ناماره کدا له شارا بیکره نا وه زیر و له وزیر را نا کاره ده ستیکسی چکوله هه مو بو قازانجی خوبان کاربان ده کره وه هه مو ده می له پاریزدا بون که چلون کتیک و به چنگ بینن و دروه کی بو هه له من و بابه نیویکیدی

جیشنی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان له لاین کومه لی به و دی مه بادی

نه تروه ی بهود ایوه له ده ووره ی جه ورو دیسه کاتوری رضاخان دا ده مه بنه وت کویره وه بریدا ده گهل ایوه شه ریک و سه هه مون هومیدیم هه به که له ده ووره ی آزادی و خوشیدا له گهل ایوه به شدارین اهدوای به یانانه کهم ده لیم بتری پیشوای کوردستان بتری کورد کوردستان .

ماوه له ژماره ۲۳

(۱ - خطابه ی آغای محمدی قادری)

هه ی آزادی خواکانی کومه لی به و دی مه بادی ایوه که به بونه ی جیشنی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان ایوه بانگ کردوه به و لا ده گهل وه رگرتنی اجازه له حضرتنی پیشوای سه رز له لاین هه مو برا کورده کان سو پاسی بی باباتان بیشکیش ده کهم ، هه ی آزادی خواکان منته لیکسی آذربایجانی هه به ده لاین (زمستان گورمیان بیل به سارن قدرنی بله مز) بزائن میللتنی کورد بوخوی زور ده زیر به نه چی بیگاناندا رایسوار دووه پیشوای کوردستان زور باش دزمانی که ده ردی میلله ته چو که کان چند گرانه ، زور باش دزمانی که بریشی وان به جه ده زمانیک چناک ده بیته وه نه ی

روزی ۶-۱۱-۱۳۲۴ له لاین کومه لی به و دی مه بادی به شادی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان جیشنی زور جوان گبرا چند منازه له خه لانی قاضی دا به اسوای بارچه رازابونه وه به بی بانگیشیک که له نه ندانه کانی کتیه ی سه ر که زی و کار به ده ستان و نونه رانی حریمی دیمو کراتی سه رانی ته وای قابل که رابو ده ستنه ده ست و بسول پول بانگ که راره کان وارد ده بون پلش چاره کی دانیشنن و خوار دهنه وه ی شه ر به تو جای هه لده ستان ده ستیکسی دی ده هانن به م جو ره شه جیشنه (۴۸) سات ده وای کرد و شه دوو و وتاره ش که له زیر و ده بیندیرین ده و جیشنه دا خویندراوه :

زانایانی کورد

ماوهی ((مولانا خالد)) ردی شاره زوری ((

دوای نهوه نهجی بولاهور ودهرو اتانه گانه (دهلهو - جهن آباد)
 وهه رپاره وپولیکی پی ده بی به سه ره ژارو دامو ولی قه و ماوانا
 دابهشی ده کا ودوای سالیکی مواظبتی خدمتی شیخی دهلهو و سارشان
 اجازه ی درایه وهه رپا شیرازو به ز دو اصفهان و هه مه دانا گه رابه وه
 وله (سنه) ده سی کرد به نشری طرفت وشیخ محمد قسیمی
 ماموستاشی داخلی هم طرفه نه کرده له بوه هه نه رده سلیمانی وله دوای
 مدتیکی کم چوه بغداد وینج مانگیک له تکیه ی فادریدا مایه وه له پاشا
 هانه وه سلیمانی وده سی کرد به ارشاد و زور کس داخلی م طرفه نه
 کرد هم پیشرفته بوبه سیمی عاجزی وحسادتی اربابی طرفه نه فادری
 له بهر نه مه له سالی ۱۲۳۸ داجو بوبه فادری پاشا درسه ی (الاحسانیه)
 ی سو تعمیر کردو و ناوی نا تکیه ی خالدیه وله وی دانستو وده سی
 کرد به ارشاد له لایمن عمومه و استیلاکی باشی لیکر انه وده مه دا امیری
 بابان محمود پاشای کوری عبدالرحمن پاشا هه نه بنده وه که هم خاله ی دی
 رجای گه رانه وی بوسلیمانی لی کرد و محمد پاشا خسته ی تکیه
 بودرست کرد وله ویداده سی کرده وه به ارشاد له هه مایه کوه علم
 روی تپی کرد و نه مه بوه سیمی دوه بهر کی عا و لشارف و امرا و اهالی
 و دوزمان فکری کوشنیشان کرد له بهر نه مه مایه لانا نه نیاسوی
 هه لساو چوه بغداد وله تکیه خالدیه داجی گه ربه له دوای ینیک شیخ
 احمدی هه ولیری خلیفه ی زردشام وله وی نشری طریقت و ارشادنی
 کرد زوری پی نه چو له شامه وه رجای هانه ی کرا و محمود پشاش
 خبری بونارد و رجای گه رانه وی لی کرد نه یات جنابی مولانا له (۱۲۳۸ -
 هق) دارومی بوشام و گرمی دابه ارشاد وله پاشا (بیت المقدس) ی
 زیارت کرد وله (۱۲۴۱) تاجو بوحج و گه رابه وده بوشام و نه شه وی
 جمعه ۲۸ شوال ۱۲۴۶ دابه طاعون و فانی کرد . غریق رحمت
 بی علمه و فضلا شام به انواعی تصاند نفوسیان کرد وشیخ داودی -
 بهر ادیش له نیو نه مانده باو . سالیک مولانه له کمال کومالی له زانان
 بو سیران ده چن بودی (عبدالان) و به قصیدیکی طولانی
 زور نایاب باسی آوو هه وی عبدالله لاده کا و ناوی به (جات عدن)
 ده با چونکه له ناو شهریکیان ددی : (هده جنات عدن فاد حنرها
 خالدین) نه مه هه رهل شهری قصیده که هه .
 گوش باید کرد از بن سرگشته اندوهکین

شمه از صنعت خلاق گیتی آفرین
 نه مایه وه گه وره به به تیشکی عا و عرفان خاککی کورد - تاز و تور کو -
 ستان و عربستانو و بهشی له فارستانی روناک و آوودا ن کردو نه وه
 علائیکی زوری به نیشتمانه جرانه که ی خری به خرج داوه قصیدیکی زور
 جوانی له باسی شاره زوردا که نیشتمانی پاککی خو به تی و توه وده وه
 شهری قصیده که نه مه به :
 این چه خلک است کز و رانم چون آمد
 خس و خارش بنظر سبیل و ریحان آمد
 نه مایه وه مبارکه مرشدیکی شریف و شعریکی دینی بلند پایه بو . به
 عربی و فارسی و کوردی زور قصائد و رسائل هه به دیوانی اشهری
 له استامبول به امری سلطان له چاپ دراره و رساله ی (الاراد القزیه)
 هی نه وه که له لایمن عبدالله ییوتاتی شرحی لی کرا وده وله فاد چاپ
 گه بوه له و غل و حکمیه اتدا له درجه ی سمدی و فظدا بودر حق آرو
 بیی پی هه بهر زور به محبت بو و قصائدی له مدحی نه و اندازوره .

آسماناری

به کریارانی رونا کانی چرای بروسکه راده
 گه یندریت : ۱- شرکت بروسکه له نه وه وی سالی تازه
 وه رونا کانی بی سمات نافروشی پی ویسته کریارانی
 بی سمات تا آخری مانگی ره شه مه کتوری برقی
 تهیه و نصب بکا ۲- سماتی ته وی مالان پی ویسته له دو
 لایانه وه لوای برقی بی لازمه تاده روزی دی اوه مالانه ی
 سماتیان لوای نی به شرکت مراجعه و احتیاجی خو بیان
 پیک بی ن آغایانیکی له شرکت خشتیان به قرض وه
 گرتوه پی ویسته تا ۱۵- روزدی یا خشت ودر گیراو تحویل
 نه دن یا پولی - صالح مکثالی

سو پاس

نه مایه وه نیو براری زیر وه هه ر کس به نوبه ی خری نیکان له ادارمی
 روزنامه ی کوردستان نویسه وه بابت هلکردنی آلاو - سه زوی
 کوردستان و پروزیایی له بلاو بونوی روزنامه هه ستیان نو واده :
 ۱- آغای حسن دیبو کری
 ۶- « فاروقی محمودی
 ۳- « فادری لاهوی
 له همدی نیشتمان پرستی نه ویرایانه سو پاس ده کین -

هینگی له مزگهوتی سور

ره بی هه ر کس له بهر ته مای نهوتی
 خاککی مه ی کرده له ت له ت و زه ونی
 نهوتی پیدا بکینه گر بگری
 کری ظلومی له کینی دا جگری

۲- هین

تال و شیرین

له میزو حقی کورد ده خورا به پیرو
 له میزو کورد بوده یکرد شین و وورو
 له میدانی شقینی دوزمناندا
 سه ری سرداری کورد بوه هه وه کوگو
 گولستان و زه مندی کورده واری
 به بی دوزمن ده بو پی شیل و بوزو
 هه ناسی کورد ده چو بو عاسمانی
 له جگری کورده هه ت بو چروک و بوسو
 هزاری لای له بندیشه داسرد
 هزاری ییوی ته نافی خرابه نه ستو
 له کوردان کوشتیان بی سوچ و تاوان
 هزاری وه (سایل آغای سکو)

زنی کورد بو قزی ده رینوه هیکوت
 له سه ریتی کوری : هه ی رو کورم رو
 کوری کورد بوله خوینا و ده گه وزی
 کچی کورد بو که واده پیدا له نه زو
 نه وی پیدای بگردیا کوردی ییکهس

هه مو دوزمن ده برد به کسه له بو خو
 ده بیان برد سیچکه و مازو گه لوان
 ده گل توتن و که تیره و په هم و په مو
 ده بیان برد دانه ویله ی ایسه ، تون ، تون
 ده بیان برد زیر و زبوی ایسه کوکو

ده بیان برد که نه گه ی ایسه به زوری
 ده بو ایسه بخوین هه رسوله ی جو
 پیرو رونه که ی ایسه به زاری
 نه وان ده خورا و ده ماوه بو هه ر دو

له هه لایه ک خمریکی را وروت بون
 وه لاتی کورده واریان گردبو تا پو
 نه وی پی ما بو کورد دیکوت هه شه
 به حالی من نه بی پیدنی ته رکو

ته مایان بو له خاککی پاککی خو مان
 وه درمان نین به تو بزی و پاله به ستو
 نه وان سه رگرمی هه وتانی مه بونو
 نه مهش تیکچوبو لیمان رایل و پو

جلیت بازمان نه یان ما بو چه هه وه
 فه له خویمان نه یان ما بو چه هه وه
 له پر روحی بزوت خوابادی ره حمت
 که هه ت هاواری کوردی برده موسیکو

ته ماشای خالی ایسه ی کرد
 سه ریکی راوه هاند پاهان کوتی خو
 نه وانه کیوی دیبو درنج نین
 نه وانهش آدمیزادن ایدی بو

وه ها به خسرو دیل و زیر چه بو کین
 نه یان کرده له آزادی له بو بو
 به یگانگی جفاجوی خوین مزی کوت
 که ده ت خوارده تی کورد نه و جار مه یخو

به گه رمی یاریده ی هه ر داین وه رموی
 (.)
 نه وه مه رده نه وی بیلی ده لسی دا
 نه وی دیکه نه دایم بلی « نو »

ده لسی (. . . .) و نه وی دی
 که کاری بیت نه ما خیر اده لی « کو »
 هه موی راسته نه وی بیلی و چه قومیک
 فریو نادا به چاپ و چوپو به درو

له زیریالی نه وا گیانه به چوار سال
 له بالدار تسی بهری بنواره پیرو
 هه تا سه ربازیکی سوری بهینی
 بتو نابلی برو هه دی ده لاجو

بزی یاخوا ستالین ره هه ری روس
 ستاره ی گرشه گرش بی وه کو کو
 ماوه له لاپه ره ۳

روزی ۲۹-۱۰-۱۳۲۴ سانی ۸- سه یی بو که ه
 مزگوتی سور هینگیکی گوره له این حزبی
 دیبو کراتوه بهرپا کر له م هینگیکه دا کیمینی
 هه ر که زی حزبی دیبو کرات وه هینتی رئیس ی
 میلی کوردستان و هواوی نوینرانی کوردستان
 و لکه کانی حزبی دیبو کرات و چه د هزار نه هر
 به بی گنجایشی مزگوتی که نه اهالی شر که تیان بو
 نه م هینگیکه دا خه لکی چوه و رانیکی زوریان هه بو
 و منتزای جزیکی هه ره مزن بون که نه ویش
 روزی ۲۰-۱۱-۱۳۲۴ بو که له واقعه پیدا نه نمایه
 سه رده ی نه وره زه بو بهر نه و خه لکی هه مو گوی
 قولاغ بون که بزائن چه ده کوتری تا و ابو له سانی
 ۹- هه ژارو هین دوشاعری مللی پاش و هه ر گرتی
 اجازه به ترتیب چونه سه رنه بهر وهه ر کس اشعاری
 خوی خوینده وه .

۱- هه ژار پاش کرده وه ی هینگی کوتی :

[گولی پشکو تو]

نه ی گه لی کورده کان بر اکانم
 نه ی جگر روز کان روحو گیانم
 لاهو خوین پاکه کانی چایکو زیر
 پیسه بگردانی خوی هوشویر

نه ی که سانیکی نه ورو آزان
 دم به خنده و به که فودل شان

له بلبندان ده یسندی آلاو
 له گه روی دوزمان و کرد تالو
 هه چ ده زانن که نیشتمانی کورد
 ییشکی آبروی کورانی کورد

له « بر از جان » وه به سنجارا
 هه ر له « نه تاب » وه هه « زارا »
 « قرص » و « باین » ته وای نه و خا که
 مه وطنی کورد کانی خوین پاکه

ایوه ده ستن به نسبت نه وه به ده نه
 ده ستی رز گاره له وه هه مو وه طنه
 هه ر نه هر تابه بی وطن به خسیر
 ده ستی هانوته ده ر له زیر زنجیر

نه وی آزاد و شاده به کسه سه
 که چی سه رگرمی خوشیه مه سه
 چون ده بی ده ستی وا به که تره خمی
 را کشی و بو به ده دن نه بی نه مه ی

ده بی تا هیزی ماوه نه وه ده سه
 تاره گتو خوینی خاوه نی هه سه
 راپسی تاره هه اده کا به ده نی
 کوردده بی گیان پیدا له ری وه نه ی

کورده واری به هه شتی دویسا بو
 داخه که م سه رده میک بو فه و تابو
 له به ههاری صلح له نه م باغه
 « گری پشکو تو وه » که سا بلاغه

به هه میده م که ریشه آزو کا
 به گولان کورده واری تا بو کا
 لاهو خوین پاکه کانی خوین شیرین
 نه و ده عایه ی ده که م بلین آمین

نطقی محمد محمود افندی له روژی هاتی مه لامصطفی له حضوری حضوتی پیشوای کوردستاندا

پیشه‌وای معظم که ووره به‌ریزه کانم . به‌وای کوردی وریا بووه له‌زیرماوه‌ی به‌یره‌وی کونی زه‌بره‌ده‌ستی ، به‌ناوی سه‌ر کرده‌ی شورشی گهل له‌بارزان ، شورشی به‌ره‌ه‌ستی سه‌ر که‌ردانی ، شورشی هه‌یشتی ظالم و استبداد ، زروباش پیشکهنی دانستوانی هم کوپونه‌وه‌به‌ده‌کم ، که‌آلای‌پیر- و زبان له‌سیه‌به‌کی نیشتمانی گوره‌دابلیند کرده‌وه به‌ناوی خوینی پاکی گه‌لی کوشک‌ه‌ره‌انه‌وه که‌له مه‌یدانی آزادی‌دایشکه‌شان کرده‌وه ، هاوارتان ده‌که‌ینی که‌هم به‌یره‌پروژه - آزادبوسه‌به‌خوبی پی‌بگه‌یین . به‌وای فرمیسی چاوی یوه‌ژنان و آه‌نالی هه‌تواوه هاوارتان ده‌که‌ینی که‌په‌یمانی حقوقی گهل‌بدن ، اقتصاداتی پارزیریت ، بشی فره‌ه‌نگ بگرن به‌په‌روه‌ده کردنیکی گیانی دیمو کراتیوه ، پارزیرگاری له‌دیمو کراتی‌بفر- مون که‌که‌ریسه‌کی پیش‌خستی گهل‌وسه‌به‌خوبی نیشتمان و روپشته به‌ری و به‌له‌گهل کاروانی که‌لانی آزادی‌به‌روه نه‌واوه‌تی و مروانی .

بی‌گومان له‌بیر ناکریت که‌حکومه‌تی کوردستانی آزاده‌یشتا له‌به‌که‌م فوناقیه‌تی‌وه کوشعی ایوه‌ی پی‌ده‌ویت ، بوسه‌که‌وتی کور- دستانی مه‌زورزگار بونی یارمه‌تی گه‌لی‌شی بی‌ویسته نه‌وبه‌شانه‌ی نیشتمانی مه‌زمان که‌له‌زیر ده‌ستی بیگانه‌دان ، گه‌لی کوردستانی مه‌زن چاوی بریوه‌ته‌بارمه‌تی نه‌وآلایه که‌له‌سه‌رهم

حکومه‌ته‌ده‌سه‌کینه‌وه . ده‌به‌ویت بیته‌زیرسیه‌به‌یره‌وه ، له‌پیاوه‌کانی حکومت ده‌خوازن که‌براکانیان له‌ویوه‌ندی آسینه‌رز گاریکه‌ین که‌تیداه‌نالیین .

پیشه‌وای معظم : گوره‌کانم .

ه‌وسیاسه‌ته‌حکیمه‌جواوه‌ی که‌بارنی دیمو کراتی کوردستان له‌سه‌ری‌روشت و سه‌ره‌به‌خوبی نیشتمان و آزادی کوردی‌وه‌رگرت ، آماده‌به‌که‌به‌جیت به‌هاواری‌نیشتمانی گوره‌وه ، و گه‌لی کوردسه‌ر نابارز گاریکا .

له‌م‌کاته‌دا ، له‌هم‌مو کانی دلمان‌وه و یاریده‌ی راستمان‌وه به‌روه‌گوره‌ترین شخصیه‌تی کورد ، نه‌وشخصیه‌تی که‌گه‌لی کوردی به‌بیری‌به‌هیزی و سه‌ر کرده‌به‌کی حکیمان‌وه به‌ریگای‌دیجو- گراتیدا برده‌گه‌بانده‌سه‌رفه‌ی آزادی ، به‌کوشیکی عبقری و عزمی‌کی قایم و سه‌ر کرده‌ی دیمو کرات ، پیشه‌وای معظمی کوردستان جه‌نابی قاضی محمد ، خومان پیشکهن‌ده‌که‌ین .

باهه‌مویسه‌که‌وه‌هاوار که‌ین بزی‌سه‌ر کرده‌ی مخلصی کوردستان ، بزی‌گه‌لی کوردی پشت به‌ست‌به‌دیمو کراتی ، بزی‌بارنی آزادی کوردستان و بارنی گهل بزی‌بارنی دیمو کرات ، بزی‌نیشتمانی مه‌زمان به‌سه‌ره‌خوو آزادی ، بزی‌به‌که‌تی سوقیاتی مه‌زن هه‌نابی که‌لانی خوش به‌ختی آزادی و سه‌ره‌به‌خوبی .

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۴۰
ساکنین کوردستان
از جهت اینکه سالها کوردان تحت نفوذ بیگانگان بوده‌اند و خود قدرت نداشته‌اند که نفوس کوردستان را سرشماری کنند و عدد صحیح کوردان را بدست بیاورند آگاهیه‌های صحیح تاریخی در این زمینه بسیار کم و نمیتوان از روی آنها شماره صحیح کوردان را بدست آورد بویژه دوتهائی که کوردان را برچم داشته‌اند حتی الامکان کوشید. اد که شماره کوردان را کمتر بدیست بدهند و بلکه در پنهان کردن نفوس این قوم واستحاله و تغییر قومیت آنها سعی یشمار کرده و قربانیهای مادی و معنوی را در اینراه داده‌اند و سیاستهای خارجی دیگری نیز در این کار سخت دخالت نموده‌است تا برین نویسنده کتاب توانسته شماره صحیح کوردان را بدست بدهد و ناچار شده بسر شمارهای تاریخی و تقریبی که اکثر از روی نظره‌های سیاسی خارجی تنظیم شده است تشبث کند و هفت فقره سرشمار را نقل کرده و از معدل آنها شماره نفوس کوردستان را از روی تقریب که آنها بی‌جوجه قابل قبول نیست بدست داده‌است لذا ما ناچار شدیم این سر شمارها و نظریه نویسنده فاضل را که نخواست است از جاده و اطلاعات تاریخی قدم بیرون گذاردن ترک کرده و تنها به یکی از هفت فقره از سرشمارهای فوق‌الذکر کبر طریقه مسبو الکسندر (تابا) در کتاب (.....) مورخه سال ۱۸۶۰ در لنین گراد انتشار یافته و از تمام سر شمارها بصحت نزدیکتر است تمسک نموده و اینک ذیلا بنظر خواننده گانی گرامی میرساند :

در تورکیه	۹۶۰ ، ۹۸۷ ، ۳
« ایران	۳۰۰ ، ۳۰۰ ، ۳
» عراق	۳۸۰ ، ۷۳۹
» سوریه	۹۴۰ ، ۲۸۹
در جمهوریت ارمنستان و کشورهای دیگر	۷۲۰ ، ۶۷۲

جمع ۹۰۰۰۰۰۰۰۰ میلیون
این احصایه هر چند تقریبی است از هر گونه نظریات سیاسی خالی و بسیار نزدیک بصحت و مورد اعتماد دانشمندان امر و است. دنباله دارد

ماوهی ژماره ۲۲ چیرنی سه‌ره‌خوبی
۲ خطابه‌ی آغای خضر داودزاده
به‌به‌چروزیکی خوشومباره که نه‌ورو که له‌سایه‌ی پیشوایی معظمی کوردستان شاپالی آزادی‌خاکی پاکی کوردستانی له‌زیرپه‌رو بالی‌ره‌نگینی خوی‌دا شارد و ته‌وه و ده‌ی شارپه‌وه و چی‌دی‌ناهلین دانیشتمانی کوردستان له‌زیرده‌ستی دوزمانی آزادی دابنالیین و اسیر و زجرچه‌بوگ‌بن‌ده‌ستی به‌هیزی جه‌وانانی رشید ناھیلی‌چیدی قده‌می‌ناھباره‌کی دوزمانی به‌سه‌ریت به‌وآخا که‌ره‌نگینی کورد دابروا نه‌له‌ته‌له‌کن هه‌مه‌که‌س و کوروز آشکراپه‌نه‌وآزادپه له‌سایه‌ی زحمه‌تو فیداکاری پیشوایی معظم کیشاوتی ایمه‌ش نه‌ته‌وه‌ی به‌ودمه‌باد حاضرین هه‌تا‌آخرین قطره‌ی خوینی‌خومان به‌مال‌وبه‌گیان شان به‌شانی‌برایانی خوشه‌ویست و و آزاده‌را گرین له‌وریگامه‌قده‌سه‌دا له‌ه‌چ فیداکاری که‌له‌ده‌ستمان‌پیت خودداری نا‌که‌ین و بنده‌ش به‌نماینده‌گی ته‌واوی کلیه‌یانی مه‌باد تیریکی نه‌و چیژنه مقدسه له‌مقامی پیشوای به‌رزده‌کم و به‌ده‌نگی بلینده‌لیم زیندوبی هه‌تا‌به‌دیشوایی میله‌تی ضعیف و هه‌ره‌بزی به‌زبانکی ته‌به‌د پیشوای کوردستان جه‌ابی قاضی محمد و هه‌رپا به‌داربیت آلا‌ی مقدسی کوردستان و هه‌رپا به‌داربیت افسران و سه‌ربازانی رشیدی کوردستان .

آسناداری
له‌سرقراری گومیتته‌ی مرکزی حزب دموکرات کوردستان بتواوی ملتی خوشه‌وستی کوردستان راده‌گه‌بندرت له‌و تاریخه‌وه هر‌ما ملاتیکی ملکی و غیره‌ملکی بکریت دبی‌له‌سر ده‌ستی ایداره‌ی ثبت‌سنده‌ی بنوسریو جی‌بجی بیت چونکو حزب قه‌له‌وسه‌ندی فوری و غیر ثبتی به‌معتبر ناسیو قبولیش نا‌کاله‌بهر نه‌و نه‌مه‌پیوسته‌میلت زور به‌چا کی‌وو دلخوشی به‌روپیلی نه‌ومره‌چچو به‌جی‌بگه‌یین . کومیتته‌ی مرکزی حزبی دیمو کرات کوردستان

[محمد صلی الله علیه وسلم] به‌بونه‌ی مانگی مولود

له‌بت و روزپرستن پی‌هه‌لگرتن . ریوشوینی بو‌ج و خرابی پی‌ت‌رخ کردن تاریکی نه‌زانین وری لی‌گوراوی اموانی به‌تیشک‌ه‌ی دین‌رونک کرد و دیت‌وه ته‌نیا به‌ری شاره‌زا کردنی نه‌ته‌وه‌ی خوی ، به‌سی‌نه‌کرد روناکی اسلامیه‌تی بو‌جیگا - یانی زورددوری هه‌ر ده‌گه‌باند . اموانه‌ی‌تی گیشتمانی نه‌بوو ده‌ستیان هل‌نه‌گرت به‌پی‌جه‌وانه‌ی اسلام کاریان کرد له‌بن‌سم اسپانی‌په‌س مه‌رگه‌ی اسلام پانوفلیج کران و ته‌ختو به‌ختی شاهانی ستمگر آوه‌زو کرانه‌وه اموجرایه‌که‌دنیا‌ی روناک کردوه پاش هزارو سیصدو شصت و چندسال ایستا نه‌گوزاوه‌ته‌وه روز ده‌گهل روز گری‌زیاترو جوان‌تره و جوان تربش ده‌بی . خوینده‌واره خوشه‌ویستکان ده‌زان به‌به‌ستم‌له‌و گه‌وه‌ره‌گران‌بهاپه محمد المصطفایه (ص) خودا رحمتی خوی به‌سه‌ردا بریزی چون له‌ومانگه‌دا له‌دایک بوه ایمه‌ش له‌وه‌دووا که‌وتوانی وین پیپه‌روزی له‌دایک‌بونی نه‌وتافه‌دوره به‌ته‌واوی ملت اسلام به‌تاییه‌تی به‌برایان کورد پیشکهن‌ده‌که‌م و هومیدیشم‌واپه که‌ملت کورد به‌ری نیشاندانی پیشوای به‌ری‌خوی که‌هاونیوی نه‌و حه‌ضره‌ته‌به‌وله‌سه‌ر چاوه‌ی زانستی وی آوی خوارد و ته‌وه به‌آمانجی حقیقی و سه‌ره‌بزی بگات .

خ - فتاحی قاضی
له‌برایان و به‌تاییه‌تی لکه‌کانی حزب دیمو کرات که تا ایستا روزنامه‌یان بوناردراوه و پولیان نه‌داوه ؛ تکا ده‌که‌ین سه‌پاره‌ی آبه‌نمانان بو‌بنیرن .

له‌کاتیک دنیا له‌گیژاوی بدبخنی و روز ره‌شیدا ده‌سورا هه‌وری تاریکی نه‌زانین هه‌مو سه‌ره‌ردی داگرتوو . نه‌ته‌وه‌ی عرب له‌نه‌ته‌وه‌کانی دی‌حالیان زور خراب‌تر و هه‌مو خوی دزیو له‌واندا کوپوه‌وه . بجاریک له‌فره‌نگ - شارستانی دین - بی‌بش بون - دار - برد - مانگ - استیره - روزیان ده‌پرست . هه‌مو ده‌گل‌یک دوزمن بو‌چرگو خوینی بکیان ده‌خوارد . سه‌وه‌روز بیرو هوشیان بودزی . ری‌گری . کشتنی یل‌تری بگاردینا - کچانی خویان بزیندوبی له‌قول‌که‌راده - گرت له‌سه‌ر و ته‌به‌کی بو‌چ و کاریکی چوک هزاران کلایان له‌میدان شری له‌یک‌تر دریز ده‌کرد - خودا گوهریکی زور پرهای به‌دنیا‌به‌بهدیاری پیش‌کش کرد . نه‌و گوهره‌بی‌هاوتابه‌هندالیک‌بو بی‌دایک‌و باب‌گوره‌بو بی‌اوه‌ی بخوینی یام‌دارس عالی‌دیبی باده‌گهل زانایان تیکه‌لی بسوبی‌اوه نه‌ته‌وه نه‌زاتو خوین ریژو رق‌استوری که‌هه‌مو له‌چولو بیابان له‌بن‌چادر و سه‌وره‌تاو گه‌وره بیون بامر خودای به‌رز له‌ریگای گوراوی گیرانه‌وه و بوشه‌قلمی راستی یکه‌تی و په‌رستنی خودای بی‌هاوال . دانه‌ری‌مانگ و روز . هه‌رد . آسمان بانگ - کردن . به‌بیری‌تیز - آزایی و وریایی تواو - به‌هیدبی و له‌سه‌ره‌خوبی - چه‌زمان شیرین و روان به‌تافی ته‌نی اوه‌پیوه به‌تیوبانگه‌ خودای به‌ری پی‌ناساندن و ده‌ستی

مزی آسناداری

۱ - لاپری ۱ دیری ۳۱ ریال
۲ - ۲ » ۲ : ۵ » ۲ »
۳ - ۳ » ۱ : ۵ » ۳ »
۴ - ۴ » ۱ : ۱ » ۴ »
۵ - کافه‌ذویاکت ده‌دی ۲۰۱ »

ماوهی لاپه ره ۳ کوردی موکریان
 موکریان نه وروهشت شاری هه به ۱ مهباد ۲ سه ردهشت ۳ میانداو ۴ نهغهده ۵ شو ۶ بوکان ۷ ساینقه لا ۸ بانه .
 خاکی موکریانی نه ورو که چواردهشتی زور گه وری هه به که هه ربه که له وده شتانه به نیوجو بدجنه وه .
 ۱ دهشتی شاری ویران ۲ دهشتی لاجان ۳ دهشتی سندوس ۴ دهشتی میانداو و قه ویران .
 ۱ دهشتی شاری ویران نه لاین باکوری مهباد و جه نوبی گولی وورمی به .
 ۲ دهشتی لاجان به دهشتی ماهه و ولای غه ربی جه نوبی به کونه لاجان و بادهشتی ویران نیوده بری .
 ۴ دهشتی میانداو به شامات و نالو به حاجی حسن نیوده بری و به گزه لین لای شمالی غربی و به کلبی رضاخان لای جه نوبی شهرقی لوده بریت شهرقی میانداو نیوانی چومی جهغه تو و چومی ته هوبه دهشتی گامیش و گولی ورمی و شمالی میانداو به دهشتی مه لکندی یاله و پیش شمالی میانداو به خاکی (مقدم) و چوبی خاکی (ده هدم) ده ناسرا .
 ماوهی

آسماداری

له سه ر قه راری گومیته مه ر که زی به ته وای کورد .
 ستان راده گه بندریت هه ر مالیکی گه له خیار جه (خارج گوردستان) واردده بی به جوریکی گه گومیتهی مه ر گزی معلومی کرده اداره گمرگ گوردستان حوقی دولتی لی دهستینی و هه ر مالیکی خارجه ا گر له لای بازار گانان موجوده پیوسته به فهوریت به اداره گمرگ خبر بدهن چونکو له کاتیکدا نه .
 گه رمالی خارجه بدون موری گمرگی به بندری مطابق مترات گمرگی گوردستان مجازات ده کری .
 گومیتهی مه ر کزی حزب دیمو کرات گوردستان

بی پیروز - له دبئی حاجی حسن

اداره محترمی روزنامه ی کوردستان

نه من به نویزه ری له لاین برابانی شاماته و در کوتی نه واستیره گه شه که سه به بی به خته وری و سه ر کوتی مه به وشه وی تاریکی نه ته وه ی کوردی به روزی روناک گویوه ته وه تیشگی وی و ابرش و بلا و بو که لاوانی جه سور ویرانی عاقل و به تدبیری له هه مو سوچ و قزبنی کی کوردستانی مه زن له خه وی غفلت و بیهوشی راهه راندوه و نه بریک عرض و له مدبرو کار گرانی نه روزنامه نه زبزو خوشه وسته به قلبیکی شاد و به دلیکی خوش سو پاسیاریده که بن - به و جار به بار گای خودا و نه دی به روزتوانا رجاهه که م :

یارب نه من دو عایه ده که لم قبول بکه ی جی دی کری و ذلیل بونی کورد قبول ننگی

بو کویری چاوی دوژمان و حفظی نیشتمان نه پیشه وایه گوره به مارلی ترو ل نکه ی نزی به زبانیکی نه بد پیشه وایه محبو بو دل باکی کوردستان هه ر سه ر به رزی آلامی مقدس و سی ر نگی کوردستان هه ر کیف خوش و روز باش بن دانیشوانی کوردستانی مه زن حسن میر خضری

بقیه صفحه ۳

کوردان از بدو تاریخ

برده ، جوراب ، روبند ، چیت مشجر ، کمر بند ، شیل ، عبا ، غزل ، قماشهای پنبه . انواع سجاده فرش ، کلیم ، بطانیات ، که به پوست بزغانه شباهت دارند ، قماشهای حریر و پنبه ، قماشهای مطرز ، فطیغه و انگ حمام .
 علاوه بر این صنعت پوست و انواع دباغی در نواحی کوردستان مه ول است همچنین صنعت اسلحه سازی و خاتمکاری مشکهای شمشر ، خنجر ، طباچه باصول شرق قدیم ، و خاتمکاری سببها و بیاله های شیرینیات خوری و سیگاری و کارهای مربوط به عاج ، آبنوس ، کهر باغزرد و سیاه بسیار دایراست ، صنایع سراجی و نجاری در کوردستان بسیار قدیم است همچنین در بعضی نواحی رنگریزخانه و کارگاههای دیگری موجود است ، در مار دین یک نوع صابون نادر الوجود هست که از روغن فندق حمل می آید . « ۱ »
 د ناله دارد

۱۰ قضیه ا کوردیه د کتر بلج .

به هه مو کس راده گه نین

چهندی له وه پیش له روزنامه ی کوردستاندا به هه مو کس را گه با ندر ا که هه ر کس کتیبی گتیبخانه ی عیسی زا ده فرهنگی له لایه به اداره ی روزنامه ی کوردستان تسلیم کا ورسیدوه ر گری به لایه چککسی وه لایمکی به داینوه و نتیجیکمان وه گبر نه که وت پیوسته آغا یان بز ان که دامه ز راندنی کتیبخانه له اداره ی روزنامه ی کوردستان حسب الامری پیشوای معظم حتمی به وه ر گرتنه وه ی نه و کتیبخانه ی نیو براوی سه ر وه ش حتمیه دوباره رجاهه کین هر کس کتیبی کتیبخانه ی عیسی زاده و فرهنگی له لایه فوری تسلیم به اداره ی روزنامه ی کوردستانی بکا ورسیدی وه ر گری ده نا پاش خونندنه وه ی نه م آگاداریه هر کس تخلف بکا اداره ی روزنامه بوسیلهی شارموای بو وه ر گرتنی گتیبه کان اقدام ده کا و نیوی متخلفین بعنوان خابن له روزنامه دابلاوده کاته و .

(تصحیح)

۱ - ژماره ۲۱ لاپه ره ۲ ستونی ۲ دیری ۳ - ۸ غلطوایه راسته کی آوایه : سه ر بهستی کورد که له زبر خا کیشا چا وه نوواری نه و روزنه نامز کینی به رین که نه ورو روزی آزادی کورده .
 دووم : گیتی بزانی که کورد همیشه له بیناوی آزادی ایدانرخیک بو گیان و خونی خوی قابل نه وه . سی : م : بتوانین هزاران به کی نه مو کسرانه گه وره به بز میرن .
 و نه م عبارته تی زبروش له قلم کوتوه : ایمه که افتخاری به گوی گه یاندنی ده نگ و آواتی کورد به گیتی شانازی زیانمانه . به دلکی خا وینو پرله عیسی نیشتمان . له ساوه ی شه و روز دا ۱۶ سه عات له چاپخانه مشغولی انجامی وظیفه بن وسی نه وه بکده ره ماندوتی . له له ش خوماندا احساس بکه بن ؛ یک دنیا دلشاد و سه ر بلیندین که خوا موفقی کردوین . وظیفه به یکی وجدانی خومان انجام دهه بن . و تا آخر هه نامه ی الخ .

۲ - ژماره ۲۰ لاپه ره ۳ ستونی ۳ دیری ۱۰ طومان بای له نه صلی کتیبه که نه به سه ونه سرا وه و ایمه ش له ترجمه دا ودوی نه وه سه وه که وت بوین پاش لی کولینه وه دیاریدا که صحیحه که ی (قاصوالفوری) . . .

ماوهی لاپه ره ۳

میتینگ له . .

مالمان له ربی کوردستاندا بهخت گه بن ۴ - شیخ جلال ده ربند پیاوانه ووتی : نه ی آغایان سهشت زور بو کوردستان پیوسته ۱ - پول ۲ - پول ۳ - پول وده بی له سی شت دهس هه لگر بن وه کو که دستمان لی هه لگر تووه : ۱ - تهماع ۲ - خو خوری ۳ - خو فروشی

هه ر وازور که سه له سه ران و نوینه رانی کوردانی جلالی میلانی . شکاک هه ر کی دیو کری . مامهش . مه نکور و ته وای نوینه رانی کوردستان هه ر له و ستار اقوی فدا کاریان دا و قولی خوبان به سویند قایم کرد .

هه ر و اجنهانی پیشوا له بابت وصولی مالیا ته و میانا تیکی هه ر و دیسان شیخ جلال ده ربند هه ستا ووتی : نه من صد هه زار شه منم درانی هه به بیجگه له بهک جوت گا و به کدست بی خهف هه مونذری حزب ده که م کی ده نیرن تحویلی وه ر گری وه لایه ن عمو میشه وه ده نگی اطاعت اطاعت بلیندبو . دیسان جهنابی پیشوا له خصوصی برایتی و بزبان گوردی خونندن و که سبی زانست و که مال فه رمایشانی ادا مه پیداو کلماتی خوی به . بز ی به زبانیکی ابد نه وود له ته و نه ته وانه ی که بو آزادی نه ته وانی لی قه وولو هه ول ده دهن دو ایسی هینسیا جنابی حاجی باباشیخ له کاتیکدا دلی پر له احسا - سات و شوری نیشتمان به رستی بو فه رموی : پیوسته ایمه سه رو مالی خومان خه رچ بکه بن و گیانی رابردوه گانی خومان و شه دای آزادی گوردستان شاد به که بن له به رشده تی سه رور گریان هاته گروی و فرمایشی خوی خانمه پیدا آغای صدیقی حیدری له لایه ن فرماندی کوردستانه وه به عرضی گه یاند و گله بی له ولوا و نه کرد که تا مه رو واردی صفی نظامی نه یون . جنابی حاجی باباشیخ فه رموی : نه من کوریکم هه به که به علمو ادب و زانست پرورده م - گرده و و راز اندومه ته وه نه و امرم کود له صلی نظامی ا حاضر و آماده ی دفاع له کوردستان بیت له م عانه دا ده دقیقه بلافاصل جه پهلوی درا وه سوریا کیشرا و آغای لاسم آغای ایلخانی زاده جه سه ر مینیر دایر به مله کردنو تطبیق کردنی هه ول ده گول عمل نطقیکی چاکی گورد نه مچا زبرو به گ پاش قولی فدا کاری به پیشوای کوردستان ووتی : ایمه میلله تی شکاک وه ه ر کی آماده بن به عمل نه به سه نه ورو ته وای دارانی خومان له ری نیشتمانی خوشه و بستدا بهخت بکه بن و خومان و کورمان و تا آخر نه ههس له گوردستان دفاع ده گه بن و حضرتی پیشه وای کوردستانیش تشکرانی لازمی له ته وای گورد به تیا به ته تی کوردانی شکاک و جلالی و میلانی وه هه مو کوردانی بزاری آزارات کرد و نوینه ری کوردانی وورمی که میفداریکی هتی پیوست بو حزب هینا بو و نطقیکی چاکی کرد و پیشوای خوشه و ست زور تشکر و تقدیری لی کرد .

کا کارحمانی قله ته به و حسین آغای عبد الله آغا ووتان ایمه هه ر ایستا به کی کوریت بو قوربانی کوردستان ده ده بن . ایستا بو خومان بی که ینه قوربانی یاله میدانی کارزاردا بمرن و جه نوبی پیشه وای سو پاسی کردن آغای محمد خانی فیض اله بگی ووتی : نه من نه وه سه کورم دا که له ربی نیشتماندا بمرن و خوشم له سی سه ربازی ده به رده که م و له میدانی کارزاردا حاضر ده به م . ساتی ۱ پاش نیوه رو جله سه له نیو شور و غه و شو او چه پله ریزان قوتار بو . دیسان میتینگ له ساتی ۴ پاش نیوه رو له مز گه وتی دامه ز راه وه ووش به چن نطقیکه له لاین برابانی خوشه وسته . وه له خصوص خونندن . فیدا کاری . به که تی بی ری چک . ری ووشوبنی چاک له ساتی ۶ دوایی هات .